

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οικονόμου Γιάννης

Βουλευτής Φθιώτιδας-Νέα Δημοκρατία

17.02.26

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Παπασταύρου Σταύρο, τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Λιβάνιο Θεόδωρο και τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Κεφαλογιάννη Ιωάννη

Θέμα: Ανάγκη άμεσης θεσμικής παρέμβασης ως προς τη διαχείριση επικίνδυνων εγκαταλελειμμένων κτισμάτων – Η Περίπτωση του Δήμου Λοκρών

Η ύπαρξη επικίνδυνων -έως και ετοιμόρροπων- εγκαταλελειμμένων κτισμάτων σε πολλούς Δήμους της χώρας, μεταξύ των οποίων και στον Δήμο Λοκρών της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας, εγείρει αδιαμφισβήτητα σοβαρό ζήτημα δημόσιας ασφάλειας, πολιτικής προστασίας και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Εν προκειμένω, όπως επισημαίνεται σε ενημερωτικό σημείωμα του Δήμου Λοκρών, μεγάλος αριθμός παλαιών και εγκαταλελειμμένων ακινήτων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, βρίσκεται σε προχωρημένη κατάσταση φθοράς, με άμεσο κίνδυνο κατάρρευσης, ιδιαίτερα λόγω της αυξημένης σεισμικότητας της περιοχής, ενώ παράλληλα δημιουργούνται σοβαροί υγειονομικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι.

Ειδικότερα, τα εν λόγω ακίνητα:

- παρουσιάζουν κίνδυνο κατάρρευσης, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις σεισμικής δραστηριότητας ή έντονων καιρικών φαινομένων,
- δημιουργούν υγειονομικούς κινδύνους λόγω συσσώρευσης απορριμμάτων και ανάπτυξης εστιών μόλυνσης και συμβάλλουν στην υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Καίτοι οι Δήμοι στην Ελλάδα διαθέτουν σημαντικά αυξημένες και εξειδικευμένες αρμοδιότητες για την προστασία της δημόσιας υγείας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους, οι οποίες μάλιστα έχουν ενισχυθεί μέσα από νομοθετικές μεταρρυθμίσεις, όπως ο Καλλικράτης (ν. 3852/2010), ο Κλεισθένης Ι (ν. 4555/2018) και πιο πρόσφατα ο ν. 5056/2023, παρατηρείται το οξύμωρο φαινόμενο στην πράξη να μη διαθέτουν επαρκή διοικητικά εργαλεία παρέμβασης, ιδίως σε περιπτώσεις έλλειψης ιδιοκτησιακής ευθύνης.

Σε αυτό το πλαίσιο αναφοράς, παρά το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί επικινδύνων οικοδομών, το οποίο προβλέπει διαδικασία χαρακτηρισμού και επιβολής μέτρων σε ιδιοκτήτες, στην πράξη παρατηρούνται σημαντικές δυσχέρειες εφαρμογής και σοβαρά διοικητικά εμπόδια, καθώς στην πλειονότητα των ανωτέρω περιπτώσεων, το πρόβλημα εντοπίζεται στο δαιδαλώδες ιδιοκτησιακό καθεστώς του ακινήτου, καθώς άλλοτε δεν υφίσταται σαφής ιδιοκτησιακός φορέας και άλλοτε πρόκειται για αποποιημένες κληρονομίες που δεν έχουν περιέλθει ακόμη λειτουργικά στη διαχείριση του Δημοσίου, με αποτέλεσμα να καθίσταται πρακτικά αδύνατη η επιβολή υποχρεώσεων συντήρησης ή κατεδάφισης. Άμεση απόρροια όλων αυτών, είναι να περιορίζεται εν τοις πράγμασι η αποτελεσματικότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άμεση επέμβαση με σκοπό την άρση επικινδύνων καταστάσεων και τη διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας.

Ταυτόχρονα, η συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία της ιδιοκτησίας (άρθρο 17 του Συντάγματος), καθώς και η αρχή της νομιμότητας, περιορίζουν έτι περαιτέρω την αυτεπάγγελτη παρέμβαση των ΟΤΑ, αφού χωρίς να παρέχεται σαφής νομοθετική εξουσιοδότηση δημιουργείται πρακτικό κενό μεταξύ της ανάγκης άμεσης άρσης κινδύνου και της δυνατότητας νόμιμης δράσης της Διοίκησης.

Εν κατακλείδι, η έλλειψη σαφούς και ταχείας διαδικασίας που να επιτρέπει στους Δήμους να παρεμβαίνουν αυτεπαγγέλτως σε επικίνδυνα κτήρια και να προχωρούν είτε στην αποκατάσταση είτε στην κατεδάφισή τους για λόγους δημόσιας ασφάλειας και υγείας, δημιουργεί σοβαρά πρακτικά κενά, ιδιαίτερα σε σεισμογενείς περιοχές όπως ο Δήμος Λοκρών, όπου η κατάρρευση ετοιμόρροπων κατασκευών αποτελεί άμεσο και προβλέψιμο κίνδυνο.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1) Ποια είναι τα διαθέσιμα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών σχετικά με τον αριθμό επικίνδυνων εγκαταλελειμμένων κτισμάτων σε εθνικό επίπεδο και ποιος είναι ο σχεδιασμός για την αντιμετώπισή τους;
- 2) Υπάρχει πρόθεση για απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών χαρακτηρισμού επικινδύνων οικοδομών και εκτέλεσης των αναγκαίων εργασιών από τους ΟΤΑ, ενδεχομένως με τη δημιουργία ειδικού μηχανισμού διαχείρισης εγκαταλελειμμένων κτηρίων;
- 3) Προτίθεται η Κυβέρνηση να εισαγάγει ειδική νομοθετική ρύθμιση που να παρέχει ρητή εξουσιοδότηση στους Δήμους για αυτεπάγγελτη αποκατάσταση ή κατεδάφιση επικίνδυνων εγκαταλελειμμένων κτισμάτων, ιδίως σε περιπτώσεις αποποιημένης κληρονομιάς ή άγνωστου ιδιοκτήτη, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες διοικητικής δράσης;
- 4) Προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει ειδικό χρηματοδοτικό εργαλείο ή πρόγραμμα για την κατεδάφιση των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτισμάτων από τους Δήμους;

Ο ερωτών Βουλευτής

Οικονόμου Γιάννης